

PREDMET OCHRANY NÁRODNÉHO PARKU VEĽKÁ FATRA

Predmetom ochrany Národného parku Veľká Fatra sú predovšetkým:

Biotopy európskeho významu

Al 3 (6170) Alpínske a subalpínske vápnomilné travinno-bylinné porasty, **Al 9 (4060)** Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni, **Br 4 (3240)** Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vrbou sivou (*Salix eleagnos*), **Br 6 (6430)** Brehové porasty devätsilov, **Kr 10 (* 4070)** Kosodrevina, **Kr 4 (4080)** Spoločenstvá subalpínskych krovín, **Lk 1 (6510)** Nížinné a podhorské kosné lúky, **Lk 2 (6520)** Horské kosné lúky, **Lk 5 (6430)** Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, **Ls 1.3 (* 91E0)** Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, **Ls 1.4 (* 91E0)** Horské jelšové lužné lesy, **Ls 4 (* 9180)** Lipovo-javorové sutinové lesy, **Ls 5.1 (9130)** Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, **Ls 5.2 (9110)** Kyslomilné bukové lesy, **Ls 5.3 (9140)** Javorovo-bukové horské lesy, **Ls 5.4 (9150)** Vápnomilné bukové lesy, **Ls 6.2 (91Q0)** Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, **Ls 9.1 (9410)** Smrekové lesy čučoriedkové, **Ls 9.2 (9410)** Smrekové lesy vysokobylinné, **Pr 3 (* 7220)** Penovcové prameniská, **Ra 3 (7140)** Prechodné rašeliniská a trasoviská, **Ra 6 (7230)** Slatiny s vysokým obsahom báz, **Sk 1 (8210)** Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, **Sk 4 (8120)** Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni, **Sk 6 (* 8160)** Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni, **Sk 8 (8310)** Nesprístupnené jaskynné útvary, **Tr 1 (6210)** Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte, **Tr 5 (6190)** Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty, **Tr 8 (* 6230)** Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, **Vo 3 (3160)** Prirodzené dystrofné stojaté vody, **Vo 5 (3140)** Oligotrofné až mezotrofné vody s bentickou vegetáciou

Biotopy národného významu

Lk 3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk 6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Lk 10 Vegetácia vysokých ostríc, Ls 8.0 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy, Kr 8 Vrbové kroviny stojatých vôd, Kr 9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek

Biotopy druhov rastlín európskeho významu

MACHORASTY: kyjanôčka zelená (*Buxbaumia viridis*), grimaldia trojtyčinková (*Mannia triandra*)

CIEVNATÉ RASTLINY: zvonovec ľaliolistý (*Adenophora liliifolia*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), cyklámen purpurový fatranský (*Cyclamen fatrense*), črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*);

Biotopy druhov rastlín národného významu

LIŠAJNÍKY: alektória rozkonárená (*Alectoria sarmentosa*), belónia karpatská (*Belonia herculina*), fúzatec dvojfarebný (*Bryoria lanestris*), pľuzgierka islandská (*Cetraria islandica*), dutohlávka (*Cladonia botrytes*), koléma černejúca (*Collema nigrescens*), napúchavec plstnatý (*Leptogium saturninum*), jamkatec pľúcny (*Lobaria pulmonaria*), diskovka dierkovaná (*Menegazzia terebrata*), hříbik krvavý (*Mycoblastus sanguinarius*), nefróma pekná (*Nephroma bellum*), nefróma práškovitá (*Nephroma parile*), nefróma zavínutá (*Nephroma resupinatum*), diskovka dubová (*Parmelina quercinum*), diskovka hrivnatá (*Parmotrema*

crinitum), stužkovec jaseňový (*Ramalina fraxinea*), stužkovec nitkovitý (*Ramalina thrausta*), telotréma kôrovitá (*Thelotrema lepadinum*)

MACHORASTY: cievnatka hustá (*Anoetangium aestivum*), drsnolist rozložený (*Anomodon rostratus*), drsnolist Rugelov (*Anomodon rugelii*), bankovec pestrý (*Brachythecium oxycladum*), prútnik hviezdovitý (*Bryum pseudotriquetrum*), prútnik čiaškovitý (*Bryum turbinatum*), rôznoлисток Haldanaev (*Calicliadum haldanianum*), háčikovec čiernasty (*Catoscopium nigratum*), mriežkovec vodný (*Cinclidotus aquaticus*), zobulka hustotrsá (*Conardia compacta*), dvojhrotka briadkatá (*Dicranella cerviculata*), fúzačík gaštanový (*Didymodon spadiceus*), šišiačík lopatkovitý (*Encalypta spathulata*), vetvičník Flotovov (*Eurhynchium flotovianum*), naháčik severský (*Gymnostomum boreale*), merík ostňovitý (*Mnium spinulosum*), šupinka perovitá (*Neckera pennata*), šupinka drobná (*Neckera pumila*), bochník horský (*Orthotrichum alpestre*), bahnivka kostrbatá (*Paludella squarrosa*), lesklec nebadaný (*Plagiothecium latebricola*), kapucienka ostrolistá (*Seligieria acutifolia*), kapucienka zaplavovaná (*Seligieria irrigata*), rašelinník pokrútený (*Sphagnum contortum*), širokolist striebřitý (*Stegonia latifolia*), tisovník hustolistý (*Taxiphyllum densifolium*), zrastoľub meríkovitý (*Tetraplodon mnioides*), skrútenec hrotitý (*Tortula mucronifolia*), brčkavec stlačený (*Ulota coarctata*), brvinka krátkoplodá (*Weissia brachycarpa*), brvinka kostrbatá (*Weissia wimmeriana*)

CIEVNATÉ RASTLINY: medvedica lekárska (*Actostaphylos uva-ursi*), vstavač obyčajný (*Anacamptis morio*), pochybok huňatý (*Androsace villosa*), arábka slatinná (*Arabis nemorensis*), arábka nová (*Arabis nova*), marinka Neilreichova (*Asperula neilreichii*), jazyk jelení (*Asplenium scolopendrium*), kozinec alpský (*Astragalus alpinus*), kozinec južný (*Astragalus australis*), kozinec ovisnutý (*Astragalus penduliflorus*), rebrovka rôznoлистá (*Blechnum spicant*), prerastlík dlholistý (*Bupleurum longifolium*), bodliak laločnatý (*Carduus lobulatus*), ostrica odchylná (*Carex appropinquata*), ostrica Davallová (*Carex davalliana*), ostrica oblastá (*Carex diandra*), ostrica Hostova (*Carex hostiana*), ostrica skalná (*Carex rupestris*), zemežľč pobrežná slatinná (*Centaurium littorale* subsp. *compressum*), prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*), prilbovka dlholistá (*Cephalanthera longifolia*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*), zimofľub okolíkatý (*Chimaphilla umbelata*), lyžičník pyrenejský (*Cochlearia pyrenaica*), nátržnica močiarna (*Comarum palustre*), koralica lesná (*Corallorhiza trifida*), škumpa vlasatá (*Cotinus coggygria*), hloh Lindmanov (*Crataegus lindmanii*), škarda sibírska (*Crepis sibirica*), šáchor žltkastý (*Cyperus flavescens*), vstavačovec Fuchsov pravý (*Dactylorhiza fuchsii* subsp. *fuchsii*), vstavačovec Fuchsov Soóov (*Dactylorhiza fuchsii* subsp. *sooana*), vstavačovec strmolistý pravý (*Dactylorhiza incarnata* subsp. *incarnata*), vstavačovec laponský (*Dactylorhiza lapponica*), vstavačovec májový pravý (*Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis*), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*), vstavačovec zelený (*Dactylorhiza viridis*), lykovec voňavý (*Daphne cneorum*), rosička anglická (*Drosera anglica*), rosička okrúhlostá (*Drosera rotundifolia*), šucha obojpohlavná (*Empetrum nigrum*), vrbovka ovisnutá (*Epilobium nutans*), kruštík komorický (*Epipactis komoricensis*), kruštík úzkopyskový (*Epipactis leptochila*), kruštík Leuteho (*Epipactis leutei*), kruštík drobnolistý (*Epipactis microphylla*), kruštík rožkatý (*Epipactis muelleri*), kruštík prehliadaný (*Epipactis neglecta*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*), kruštík útlý (*Epipactis pseudopurpurata*), kruštík modrofialový (*Epipactis purpurata*), sklenobyľ bezlistá (*Epipogium aphyllum*), praslička pestrá (*Equisetum variegatum*), horčíčnik Wahlenbergov (*Erysimum wahlenbergii*), kostrava alpská (*Festuca alpina* subsp. *alpina*), krivec najmenší (*Gagea minima*), snežienka jarná (*Galanthus nivalis*), horec Clusiov (*Gentiana clusii*), horec jarný (*Gentiana verna*), mečík strechovitý (*Gladiolus imbricatus*), smrečínovec plazivý (*Goodyera repens*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), päťprstnica hustokvetá (*Gymnadenia densiflora*), päťprstnica voňavá (*Gymnadenia odoratissima*), hakélia zohnutá (*Hackelia deflexa*), jastrabník križniansky (*Hieracium krizsnae*), plesnivec alpský (*Leontopodium alpinum*), ľalia cibulkonosná pravá (*Lilium bulbiferum* var. *bulbiferum*), plavúň púčivý (*Lycopodium annotinum*), plavúň obyčajný (*Lycopodium clavatum*), trčiček jednolistý (*Malaxis monophylos*), vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*), kurička vápencová (*Minuartia langii*), vstavač trojzubý (*Neottia tridentata*), vstavač počerný letný (*Neottia ustulata* subsp. *aestivalis*), hadivka obyčajná (*Ophioglossum vulgatum*), hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*), vstavač mužský poznačený (*Orchis mascula* subsp. *signifera*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), vstavač bledý (*Orchis pallens*), zárafa alsaská (*Orobanche alsatica*), zárafa horčíková (*Orobanche picridis*), mak pochybný (*Papaver dubium*), mak tatranský

veľkofatranský (*Papaver tatricum* subsp. *fatraemagnae*), všivec močiarny (*Pedicularis palustris*), tučnica alpínska (*Pinguicula alpina*), chlpánik Guthnickov (*Pilosella guthnickiana*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), vemenník zelenkastý (*Platanthera chlorantha*), lipnica slieňomilná (*Poa margilicola*), prvosenka holá (*Primula auricula*), prvosenka pomúčená pravá (*Primula farinosa* subsp. *farinosa*), bieloпрst belavý (*Pseudorchis albida*), hruštička zelená (*Pyrola chlorantha*), rozchodnica ružová (*Rhodiola rosea*), machovníčka uzlatá (*Sagina nodosa*), vřba rozmarínolistá (*Salix rosmarinifolia*), lomikameň sivý (*Saxifraga caesia*), šašina hrdzavá (*Schoenus ferrugineus*), sklerant trváci (*Scleranthus perennis*), ostrevka slatinná (*Sesleria uliginosa*), huľavník rakúsky (*Sysimbrium austriacum* subsp. *austriacum*), soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*), jarabina čiernokamenská (*Sorbus atrimontis*), jarabona mišpuľka (*Sorbus chamaemespilus*), jarabina pestrokvetá (*Sorbus diversicolor*), jarabina haľamovská (*Sorbus haljamovae*), jarabina skalnohôľna (*Sorbus montisalpae*), jarabina pekárovská (*Sorbus pekarovae*), jarabina Zuzkina (*Sorbus zuzanae*), hviezdica močiarna (*Stellaria palustris*), kavyľ Ivanov (*Stipa pennata*), tis obyčajný (*Taxus baccata*), pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa*), žltohlav najvyšší (*Trollius altissimus*), barička prímorská (*Triglochin maritima*), bublinatka menšia (*Utricularia minor*), kľukva močiarna (*Vaccinium oxycoccus*), veronika štítovitá (*Veronica scutellata*), fialka alpínska (*Viola alpina*),

Biotoopy druhov živočíchov európskeho významu

MÄKKÝŠE: pimprlík mokradový (*Vertigo angustior*), pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*)

HMYZ – VÁŽKY: šidielko ozdobné (*Coenagrion ornatum*), klinovka hadia (*Ophiogomphus cecilia*), rod *Cordulegaster*,

HMYZ – CHROBÁKY: fuzáč alpský (*Rosalia alpina*)*, fuzáč karpatský (*Pseudogaurotina excellens*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), drevník ryhovaný (*Rhysodes sulcatus*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), rod *Meloe*

HMYZ – MOTÝLE: mlynárik východný (*Leptidea morsei*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), modráčik čiernoškvrný (*Maculinea arion*), modráčik bahniskový (*Maculinea/Pheggaris nausithous*), spriadač kostihojový (*Euplagia quadripunctaria*)

RYBY: hrúz fúzatý (*Romanogobio/Gobio uranoscopus*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*)

OBOJŽIVELNÍKY: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) a mlok karpatský (*Triturus montandoni*), ropucha zelená (*Bufo viridis*),

PLAZY: užovka hladká (*Coronella austriaca*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), jašterica živorodá (*Lacerta/Zootoca vivipara*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*) a jašterica múrová (*Podarcis muralis*)

VTÁKY: pôtik kapcavý (*Aegolius funereus*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), výr skalný (*Bubo bubo*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), muchárik bieločrký (*Ficedula albicollis*), muchárik malý (*Ficedula parva*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), tetrov hôľniak (*Lyrurus tetricus*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), dúbniček trojprstý (*Picoides tridactylus*), žlna sivá (*Picus canus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*) a hlucháň hôrny (*Tetrao urogallus*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), chrapkáč poľný (*Crex crex*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*),

CICAVCE: podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier ostrouchý (*Myotis blythii*), netopier veľký (*Myotis myotis*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), ucháč sivý (*Plecotus austriacus*), netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier Brandtov (*Myotis brandti*), večernica pozdňá / netopier pozdňý

(*Eptesicus serotinus*), večernica severská / netopier severský (*Eptesicus nilsonii*). hraboš tatranský (*Microtus tatricus*), plch lieskový (*Muscardinus avellanarius*), mačka divá/mačka lesná (*Felis silvestris*), myšovka horská (*Sicista betulina*), , medveď hnedý (*Ursus arctos*)*, vlk dravý (*Canis lupus*)*, rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

Biotopy druhov živočíchov národného významu

HMYZ – CHROBÁKY: rod *Carabus*

OBOJŽIVELNÍKY: ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), mlok horský (*Triturus alpestris*), mlok bodkovaný (*Lissotriton (Triturus) vulgaris*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*).

PLAZY: slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), vretenica obyčajná (*Vipera berus*), jašterica múrová (*Podarcis muralis*),

CICAVCE: hranostaj čiernochvistý (*Mustela erminea*), lasica obyčajná/myšožravá (*Mustela nivalis*), plch sivý (*Glis glis*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), jež bledý (*Erinaceus concolor*), piskor malý (*Sorex minutus*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), piskor horský/vrchovský (*Sorex alpinus*), dulovnica menšia (*Neomys anomalus*), dulovnica väčšia (*Neomys fodiens*),

VTÁKY:

hniezdiče: jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), mlynárka dlhochvostá (*Aegithalos caudatus*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), ľabtuška hôrna (*Anthus trivialis*), ľabtuška vrchovská (*Anthus spinoletta*), dážd'ovník obyčajný (*Apus apus*), orol kriľavý (*Aquila/ Clanga pomarina*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), stehlík čižik (*Carduelis/ Spinus spinus*), stehlík zelenka (*Carduelis/ Chloris chloris*), stehlík konôpka (*Carduelis/ Linaria cannabina*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), vodnár potočný (*Cinclus cinclus*), glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*), holub plúžik (*Columba oenas*), holub hrivnák (*Columbapalumbus*), krkavec čierny (*Corvus corax*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), pravdepodobne aj d'ateľ malý (*Dendrocopos/ Dryobates minor*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), sojka obyčajná (*Garrulus glandarius*), krutohlav hnedý (*Jynx torquilla*), krivonos smrekový (*Loxia curvirostra*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), skaliarik sivý (*Oenanthe oenanthe*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*), sýkorka belasá (*Parus/Cyanistes caeruleus*), sýkorka chochlatá (*Parus/Lophophanes cristatus*), sýkorka veľká (*Parus major*), sýkorka čiernohlavá (*Parus/Poecile montanus*), sýkorka hôrna (*Parus/Poecile palustris*), vrabec domový (*Passer domesticus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*), žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*), kolibiarik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), kolibiarik sykavý (*Phylloscopus sibilatrix*), kolibiarik spevavý (*Phylloscopus trochilus*), straka obyčajná (*Pica pica*), žlna zelená (*Picus viridis*), vrchárka modrá (*Prunella modularis*), hýľ obyčajný (*Pyrrhula pyrrhula*), kráľíček zlatohlavý (*Regulus regulus*), kráľíček ohnivohlavý (*Regulus ignicapillus*), prhľaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata rubicola*), sluka hôrna (*Scolopax rusticola*), kanárik poľný (*Serinus serinus*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), sova obyčajná (*Strix aluco*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), penica slávikovitá (*Sylvia borin*), penica popolavá (*Sylvia curruca*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), murárik červenokrídly (*Tichodroma muraria*), oriešok obyčajný (*Troglodytes troglodytes*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*), drozd trskotavý (*Turdus viscivorus*), žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*) a muchár sivý (*Muscicapa striata*).

Migrujúce a zimujúce vtáky: chochláč severský (*Bombycilla garrulus*), červenák karmínový (*Carpodacus erythrinus*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), muchárik čiernohlavý (*Ficedula hypoleuca*), pinka severská (*Fringilla montifringilla*), snehuľka severská (*Plectrophenax nivalis*), vrchárka červenkastá (*Prunella collaris*), drozd červenkavý (*Turdus iliacus*), dudok chochlatý (*Upupa epops*)

Abiotické javy

Formy svahovej modelácie, erózie, zvetrávania, štruktúrne a tektonické formy reliéfu - skalná brána (napr. Tlstá), skalné okno (napr. Blatnická dolina, Ostrá, Skalné Brdo.), skalná ihla (napr. Kopa, Konský dol, Gaderská dolina, Veľká Skalná.), skalná veža (napr. Veľká Skalná, Veľké Studienky, Štrochy, Strapatá skala), skalný most (napr. Hubná, Vápenná), skalné defilé (napr. Tlstá, Jelenec, Harmanec.), skalné mesto (napr. Ostrá, Haľamova kopa, Strapatá skala), bralo (napr. Kundračka, Tlstá, Blatnická dolina, Necpalská dolina, Harmanec a i.), skalný previs (napr. Gaderská dolina.), abri (napr. Tlstá), skalná stena (napr. Tlstá, Čierny kameň, Krpcovo), krajinársky významný hrebeň (napr. Krížna – Suchý vrch., Lysec), kvesta (napr. Čierny kameň, Katova skala), suťový prúd (napr. Mateskovský kamenný prúd), mrazový zrub, osypy (napr. Kozia skala), rozsadlina (napr. Štrochy, Biela skala), zosuvy (napr. Krížna - Rovne, Turecká), blokovisko (napr. Suchý vrch)

Fluviálny reliéf - riečny prielom (napr. Prielom Teplého potoka, dolina Váhu), meander (napr. Revúca, Ľubochnianka, Váh), pereje (napr. Gaderský potok), riečna terasa (napr. Revúcke podolie, Ľubochnianska dolina), riečna niva (napr. Ľubochnianska dolina)

Krasový a fluviokrasový reliéf - tiesňava (napr. Selenec, Padva, Harmanec, Vrátna dolina, Dedošová dolina, Gaderská dolina), krasová jama (napr. Bukovinka, Močidlo), škrapy (Kráľova studňa, Kyšky, Bukovinka), travertínová kopa (Rojkov), penovcové pramenisko (Túfna, Lučečné, Čutkovo, dolina Košiar, Bystrická dolina a iné), penovcové kaskády (Túfna, dolina Košiar), travertínové terasy (Jazierce, Bukovinka.), jaskyne.

Niválny reliéf - lavínové ryhy (napr. Frčkov, Ostredok, Krížna), nivačný kotol (napr. Ploská, Frčkov)

Stratigrafické a paleontologické lokality - výskyt fosílnnej fauny a flóry (napr. Rovne), typová lokalita nového druhu fosílie (napr. Doggerské skaly); stratigraficky významná lokalita (napr. Belianska dolina – Došná).

Štruktúrno-tektonické javy - prejav násunových plôch tektonických jednotiek (napr. Suchý vrch, Čierny kameň, Kráľova studňa), prejav vrásových a prešmykových štruktúr (napr. Tlstá, Konský dol), prejav zlomových štruktúr (napr. facety na svahoch Veľkej Fatry na rozhraní s Turčianskou kotlinou).

Hydrologické formy reliéfu - pramene, prameniská, vyvieracky (napr. Drobkov, Jazierce), ponory (napr. Jazierce, Bukovinka), trvalé a občasné vodopády, zosuvné jazero (Blatné); travertínové jazero (Rojkov), mŕtve rameno (napr. Ľubochnianka).

Biogénne formy reliéfu - rašelinisko (napr. Rojkovské, Rakšianske)

Antropogénne formy reliéfu - zrúcaniny hradu (Blatnický hrad), kameňolomy (napr. Belianska dolina, Rakša)

Poznámka:

tučným písmom sú označené biotopy a druhy európskeho významu,

* hviezdíčkou sú označené prioritné biotopy a druhy európskeho významu